

V ý r o č n á   s p r á v a

***Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu
detí a mládeže
za rok 2012***

Bratislava, 2013

Výročná správa o činnosti Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže za rok 2012

Identifikácia organizácie

Názov: **Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže**

Sídlo: **Bratislava, Špitálska č. 8**

Rezort/zriaďovateľ: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Riaditeľka a vedúca služobného úradu centra: **JUDr. Andrea Cíсарová**

Forma hospodárenia: rozpočtová organizácia

Kontakt: telefón: **02/2046 3208**

02/2046 3248

fax: **02/2046 3258**

e-mail: cipc@cipc.gov.sk

info@cipc.gov.sk

informácie: www.cipc.sk

Rok 2012 a bilancovanie. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže má prioritne chrániť deti a ich záujmy. Hlavná náplň centra spočíva vo vymáhaní výživného. Výživné je asi ťažiskovou oblasťou v centre. Nasledujú neoprávnené únosy, ktoré za posledný rok vzrástli takmer o polovicu a poslednú veľkú kapitolu tvoria informácie, ktoré získavame o našich občanoch, ktorí žijú v cudzine, resp. o ich deťoch, ktoré sa v krajine nachádzajú.

Ďalšiu skupinu tvoria medzištátne osvojenia, kde sa radikálne zmenil spôsob rozhodovania.

Toto je základný obsah práce Centra.

Za posledný rok za výsledkami stálo 8 právnikov, ktorí v Centre pracovali veľmi intenzívne. Za nimi sú vidieť aj veľmi veľké výsledky.

Ekonomickú agendu riešili 3 ekonómovia.

Kanceláriu riaditeľky tvorili 2 zamestnanci.

Ku konca roku 2012 nastali výrazné personálne zmeny, ktoré budú pokračovať aj v tomto roku.

Záujem dieťaťa je pre Centrum prvoradý.

Od roku 1993, kedy bolo Centrum zriadené, zameriava sa predovšetkým na poskytovanie bezplatnej právnej pomoci fyzickým osobám pri vymáhaní výživného z cudziny podľa nariadení Európskej Únie, medzinárodných dohovorov, dohôd vzájomnosti a bilaterálnych zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Centrum môže poskytovať bezplatnú právnu pomoc pri vymáhaní výživného na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu z krajín, ktoré pristúpili k medzinárodným dohovorom o vymáhaní výživného, prípadne sú členskou krajinou EÚ. Základným predpokladom pre úspešné vymáhanie výživného je aspoň známa krajina pobytu povinnej osoby. V prípade, že sa povinná osoba nachádza na území SR, Centrum nemá pôsobnosť konať.

V rámci štátov Európskej únie je Slovenská republika viazaná v oblasti vymáhania výživného najmä Nariadením Rady ES č. 4/2009 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti. Nariadenie je účinné od 30.1.2009 a začalo sa uplatňovať od 18.6.2011 vo všetkých členských štátoch EÚ (parciálne aj v Dánsku). Centrum bolo notifikované Európskou komisiou ako ústredný orgán Slovenskej republiky pre plnenie všeobecných a osobitných úloh podľa tohto Nariadenia.

Centrum môžu žiadatelia tak ako v roku 2012 aj v budúcnosti kontaktovať a s dôverou sa obrátiť so žiadosťou o pomoc pri vymáhaní výživného od povinnej osoby v zahraničí každý pracovný deň od 8.00 do 16.00 osobne na adrese Centra (Špitálska č. 8, 814 99 Bratislava), telefonicky (+421 2 2046 3208, +421 2 2046 3248) prípadne na núdzovej linke (+421 905 923 242), faxom (+421 2 2046 3258), e-mailom (info@cipc.gov.sk, cipc@cipc.gov.sk), prípadne prostredníctvom web- poradne cez stránku Centra (www.cipc.sk), kde je možné adresovať aj všeobecné otázky vo veci vymáhania výživného zo zahraničia.

Bezplatná právna pomoc v roku 2012 v Centre bola a aj naďalej bude poskytovaná žiadateľom právnikmi so širokou znalosťou cudzích jazykov (ako anglický, nemecký, francúzsky, maďarský, ruský, taliansky či španielsky) formou nespočetného množstva osobných stretnutí, telefonických hovorov či e-mailovej komunikácie. Súčasťou kolektívu Centra je samozrejme aj psychológ. Bezplatná právna pomoc je Centrom poskytovaná promptne a ochotne.

Počet žiadostí o pomoc pri vymáhaní výživného má neustále stúpajúcu tendenciu. Tento trend súvisí s voľným pohybom občanov tak v rámci EÚ, ako aj v širšom medzinárodnom priestore. Centrum poskytuje žiadateľom komplexnú právnu pomoc bezplatne. Častokrát ide o komplikované právne situácie, kde je potrebné žiadateľom – fyzickým osobám pomôcť riešiť ich prípad v širšom kontexte, nielen vymáhanie výživného. Bezplatné právne poradenstvo v medzinárodných rodinnoprávnych záležitostiach je súčasťou agendy právnikov Centra.

Centrum v roku 2012 poskytlo bezplatné právne poradenstvo vo viac ako **500** prípadoch nových žiadostí o pomoc pri vymáhaní výživného zo zahraničia formou telefonického alebo e- mailového poradenstva a vo viac ako **300** prípadoch formou osobných stretnutí s klientmi.

V priebehu roku 2012 tiež naďalej pokračovalo aktívne riešenie vzniknutých právnych problémov, zlepšenie spolupráce v oblasti vzájomnej komunikácie a zefektívnenie konania o uznanie a výkon rozhodnutia súdu SR so štátmi, s ktorými je dlhodobo spolupráca náročnejšia (ako napr. so Srbskom, Gréckom, Španielskom a miestami aj Talianskom). Avšak aj vďaka bilaterálnym stretnutiam s ústrednými orgánmi iných krajín, účasti na medzinárodných

konferenciách venovaných rozvíjaniu spolupráce krajín Európskej únie podľa Nariadenia Rady ES č. 4/09 dochádza k zlepšeniam.

Po doručení každej žiadosti o pomoc pri vymáhaní výživného do Centra, je táto žiadosť podrobne posúdená príslušným právnikom Centra podľa pridelenia práce a následne je každý žiadateľ oboznámený s ďalším postupom. Odporúča sa používať formulár **Žiadosti o pomoc pri vymáhaní výživného**, ktorú žiadateľ môže nájsť na web stránkach Centra (www.cipc.sk), prípadne môže o jej zaslanie Centrum priamo požiadať.

VYMÁHANIE VÝŽIVNÉHO

Vymáhanie výživného v rámci krajín Európskej únie

V prípadoch vymáhania výživného v rámci krajín Európskej únie je možné poskytnúť pomoc pri vymáhaní výživného od povinnej osoby v zahraničí žiadateľovi do 21 rokov (podľa čl. 46 ods. 1 Nariadenia Rady ES č. 4/09). Skôr ako Centrum postúpi partnerskému orgánu v mieste pobytu povinnej osoby návrh na uznanie, vyhlásenie vykonateľnosti a výkon rozhodnutia súdu podľa spomínaného nariadenia, je potrebné pripraviť pre konanie nevyhnutné doklady. K návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti a následne na výkon rozhodnutia v zmysle uvedeného Nariadenia Rady (ES) je potrebné pripojiť nasledovné doklady:

1/ 3x **originál alebo osvedčenú fotokópiu rozhodnutia súdu o výživnom s vyznačenou doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti**. So žiadosťou o vyhotovenie rozhodnutí je potrebné obrátiť sa na okresný súd, ktorý rozhodnutie o vyživovacej povinnosti vydal. Rozhodnutie nie je potrebné prekladať.

2/ 2x **výpis z rozhodnutia vo veci vyživovacej povinnosti v súlade s prílohou I alebo II (podľa dátumu podania návrhu na vydanie rozhodnutia a samotné vydanie rozhodnutia – podstatný je dátum 18.06.2011 kedy Nariadenie vstúpilo do účinnosti) Nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18.12.2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti v jazyku krajiny v ktorej sa nachádza povinná osoba**. So žiadosťou o vystavenie tohto výpisu je taktiež potrebné obrátiť sa na okresný súd, ktorý rozhodnutie o vyživovacej povinnosti vydal.

3/ **vyčíslenie ročného výživného**, ktoré sa vyčísľuje tabuľkách, ktoré poskytuje žiadateľom Centrum. V týchto tabuľkách musí byť zrejmé, odkedy žiadateľ žiada výživné vymáhať, pričom najdôležitejší údaj pre výpočet dlhu je čiastka výživného, ktorú povinný už zaplatil.

Odmena tlmočníka na vyhotovenie výpisu je hrazená z prostriedkov súdu, pretože konania vo veciach vzájomnej vyživovacej povinnosti rodičov a detí sú oslobodené od súdnych poplatkov (§4 ods. 1 písm. h) zákona. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch).

Zvyšné doklady sú konzultované priamo podľa konkrétneho prípadu a prípadných výnimiek jednotlivých krajín Európskej únie.

Po doručení všetkých potrebných dokumentov a formulárov je spracovaný návrh na vymáhanie výživného, ktorý následne Centrum postúpi ústrednému orgánu v konkrétnej krajine podľa miesta kde sa nachádza povinná osoba.

Vymáhanie výživného mimo krajín Európskej únie

V prípadoch vymáhania výživného z krajín mimo Európskej únie Centrum poskytuje bezplatnú právnu pomoc žiadateľom pri vymáhaní výživného podľa **Dohovoru o vymáhaní výživného v cudzine** z 20.6.1956, **Dohovoru o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti k deťom** z 15.4.1958, **Dohovoru o uznaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti** z 2.10.1973 (v roku 2012 pristúpili k tomuto Dohovoru krajiny Albánsko a Andora), na základe vzájomnosti (napr. USA, Austrália, niektoré provincie Kanady - Britská Kolumbia, Manitoba, Ontario, Alberta) alebo bilaterálnych zmlúv uzavretých medzi Slovenskou republikou a konkrétnym štátom.

Skôr ako Centrum postúpi partnerskému orgánu v mieste pobytu povinnej osoby návrh na uznanie, vyhlásenie vykonateľnosti a výkon rozhodnutia súdu podľa Dohovoru, je potrebné pripraviť pre konanie nevyhnutné doklady. Tieto doklady sa môžu líšiť v spojitosti s konkrétnymi krajinami a preto sú tieto doklady konzultované priamo podľa konkrétneho prípadu a prípadných výnimiek krajín. Všetky doklady sa v zmysle Dohovoru prekladajú do jazyka krajiny kam sa návrh posielajú - t.j. kde sa povinný nachádza. V zásade sú však vyžadované minimálne:

1/ **rovnopis rozhodnutia o výživnom** v plnom znení s odôvodnením, s doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti s vlastnoručným podpisom sudcu a okrúhlou pečiatkou súdu.

2/ **potvrdenie súdu** o tom, že povinnej osobe boli včas a riadne doručené návrh na začatie konania, predvolanie na pojednávanie a rozsudok a potvrdenie o tom, že dieťaťu bolo v konaní priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a nákladov na zastupovanie

3/ ak bol odporcovi, ktorého pobyt nebol v konaní o určenie výživného známy ustanovený opatrovník v zmysle § 29 ods.2 zák. č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, **uznesenie súdu o ustanovení opatrovníka**

4/ **odpis rodného listu** oprávneného dieťaťa

5/ **potvrdenie** obecného, mestského (v Bratislave a v Košiciach miestneho úradu) **o tom, že dieťa žije trvale na území Slovenskej republiky a je v opatere matky/otca.** U detí starších ako 15 rokov treba namiesto tohto potvrdenia predložiť **potvrdenie o návšteve školy.**

Odmena tlmočníka na vyhotovenie vyššie uvedených dokladov je hradená z prostriedkov súdu, pretože konania vo veciach vzájomnej vyživovacej povinnosti rodičov a detí sú oslobodené od súdnych poplatkov (§4 ods. 1 písm. h) zákona. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch).

Vymáhanie výživného pri neznámom pobyte povinnej osoby

Centrum môže poskytnúť bezplatnú právnu pomoc pri vymáhaní výživného na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia súdu z krajín, ktoré pristúpili k medzinárodným dohovorom o vymáhaní výživného, prípadne sú členskou krajinou Európskej únie. Základným predpokladom pre úspešné vymáhanie výživného je aspoň známa krajina pobytu povinnej osoby. V prípade, že sa povinná osoba nachádza na území SR, Centrum nemá pôsobnosť konať.

Ak je pobyt povinnej osoby neznámy, Centrum vždy odporúča žiadateľom podať trestné oznámenie na povinnú osobu pre trestný čin zanedbania vyživovacej povinnosti (§ 207 Trestného zákona). Na základe potvrdenia o podanom trestnom oznámení sa môže Centrum obrátiť na Národnú Ústredňu INTERPOL so žiadosťou o súčinnosť pri pátraní po pobyte povinnej osoby. Prípadne, ak je žiadateľovi známa aspoň krajina pobytu povinnej osoby, je potrebné Centru túto skutočnosť oznámiť a následne môže Centrum v zmysle osobitných opatrení Nariadenia Rady ES č. 4/09 požiadať ústredný orgán krajiny kde by sa domnele mala povinná osoba nachádzať o preverenie tejto skutočnosti. Žiadateľom zároveň v prípade neznámeho pobytu povinnej osoby odporúčame informovať sa na príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v mieste bydliska ohľadom možnosti poberania náhradného výživného (podľa z.č. 201/2008 Z.z. o náhradnom výživnom). V prípade potreby vydania potvrdenia Centra na tieto účely, je Centrum rado nápomocné.

Centrum každoročne, tak aj v roku 2012 riešilo aj množstvo nových prípadov žiadostí o vymáhanie výživného od povinných osôb neznámeho pobytu.

Vymáhanie výživného v číslach

V priebehu roku 2012 Centrum aktívne riešilo **3 007** prípadov vymáhania výživného v cudzine /skratka „CM“, z ktorých k 31.12.2012 zostalo aktívnych 1 773 prípadov a 1 093 prípadov súvisiacich s budúcim vymáhaním výživného v cudzine / príprava dokladov vo veciach výživného, právne poradenstvo, súčinnosť pri pátraní po pobyte - skratka „Spr“, z ktorých k 31.12.2012 zostalo 885 prípadov aktívnych.

Uvedený počet aktívnych prípadov vyjadruje výlučne spisy, s ktorými právnici Centra pracujú následne v priemere 10-15 rokov, v súlade s ustanoveniami zákona č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov /ďalej len „Zákon o rodine“, až do doby, pokiaľ dieťa nie je schopné samo sa živiť /§62 ods. 1 Zákona o rodine/. Postupy pri vymáhaní výživného sú viazané okrem medzinárodných dohovorov aj právnymi aktmi ES/EÚ, ako aj vnútroštátnym právom žiadajúceho a dožiadaného štátu.

V rámci svojej pôsobnosti v oblasti vymáhania výživného, Centrum zabezpečuje tiež výkon cudzích rozhodnutí v rámci exekučného konania v SR, ako aj kontrolu takýchto rozhodnutí. Centrum realizuje prevod vymožených platieb výživného od povinných osôb z cudziny oprávneným v SR a tiež vykonáva prevody platieb do cudziny. V roku 2012 bolo transferovaných v prepočte celkom **636 387,00 €**. Zo SR do cudziny bolo transferovaných 521 984,75 € a z cudziny do SR 114 402,25 €.

Výkon rozhodnutia v SR je výlučne v kompetencii exekútorov. Podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov

/Exekučný poriadok/ je navrhovateľ v prípade neúspešnej exekúcie povinný uhradiť trovy exekúcie exekútorovi. Centrum prešetruje situáciu povinného s obvyklým pobytom na území SR ešte pred postúpením návrhu na vykonanie exekúcie exekútorovi, čím sa snaží o minimalizovanie počtu neúspešných návrhov a následne, neúspešných exekúcií. Pri prešetrovaní sociálnej situácie povinných osôb Centrum spolupracuje s Registrom obyvateľov SR, úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Sociálnou poisťovňou, samosprávou a zamestnávateľskými subjektmi, dodržiavajúc ustanovenia zákona č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

CELKOVÝ POČET KONANÍ

s postúpeným návrhom do zahraničia/prijatým zo zahraničia k 31.12.2012

Štát	modré	červené	spolu
Alžírsko	0	2	2
Austrália	0	5	5
Belgicko	3	3	6
Bosna a Hercegovina	0	2	2
Bulharsko	0	5	5
Cyprus	1	5	6
Česká republika	250	741	991
Čierna Hora	0	1	1
Dánsko	0	2	2
Ekvádor	0	1	1
Estónsko	0	0	0
Filipíny	0	1	1
Fínsko	0	1	1
Francúzsko	1	17	18
Grécko	0	17	17
Holandsko	2	9	11
Chorvátsko	0	9	9
Írsko	1	13	14
Izrael	0	2	2
JAR	0	0	0
Jemen	0	0	0
Juhoslávia	0	1	1
Kanada	4	5	9
Kolumbia	0	0	0
Kosovo	0	5	5
Kuba	0	0	0
Líbya	0	0	0
Lichteštajnsko	0	1	1
Macedónia	0	6	6
Maďarsko	13	36	49
Nemecko	4	102	106

Nórsko	0	1	1
Nový Zéland	0	0	0
Poľsko	44	28	72
Portugalsko	0	0	0
Rakúsko	14	77	91
Rumunsko	0	7	7
Slovinsko	0	5	5
Snš	0	0	0
Srbsko	1	21	22
Srbsko A Čierna Hora	0	1	1
Sýria	0	0	0
Španielsko	0	25	25
Švajčiarsko	3	45	48
Švédsko	3	6	9
Taliansko	0	51	51
Tunis	0	3	3
Turecko	0	6	6
Ukrajina	5	6	11
USA	7	65	72
Veľká Británia	0	75	75
Vietnam	0	1	1
XY – neznámy pobyt	0	2	2
Spolu	356	1417	1773

modré konania - oprávnená osoba sa nachádza v cudzine

červené konania - oprávnená osoba sa nachádza na území SR

POČET KONANÍ

s postúpeným návrhom do zahraničia/prijatým zo zahraničia za rok 2012

štát	uzavreté / U			aktuálne / A			A + U spolu
	modré	červené	spolu	modré	červené	spolu	
Belgicko	0	0	0	0	1	1	1
Bulharsko	0	0	0	0	4	4	4
Cyprus	0	0	0	0	2	2	2
Česká republika	0	0	0	27	87	114	114
Filipíny	0	0	0	0	1	1	1
Francúzsko	0	0	0	0	7	7	7
Grécko	0	0	0	0	1	1	1
Írsko	0	1	1	1	6	7	8
Kanada	0	0	0	0	1	1	1
Kosovo	0	0	0	0	1	1	1
Maďarsko	0	0	0	3	8	11	11
Nemecko	0	0	0	3	19	22	22

Poľsko	0	0	0	11	3	14	14
Rakúsko	0	0	0	8	12	20	20
Rumunsko	0	0	0	0	3	3	3
Slovinsko	0	0	0	0	1	1	1
Srbsko	0	0	0	0	4	4	4
Srbsko A Čierna Hora	0	0	0	0	1	1	1
Španielsko	0	0	0	0	4	4	4
Švajčiarsko	0	0	0	1	7	8	8
Švédsko	0	0	0	1	0	1	1
Taliano	0	0	0	0	16	16	16
Tunis	0	0	0	0	1	1	1
Turecko	0	0	0	0	1	1	1
Ukrajina	0	0	0	1	0	1	1
USA	0	0	0	0	6	6	6
Veľká Británia	0	0	0	0	22	22	22
XY – neznámy pobyt	0	0	0	0	2	2	2
Spolu	0	1	1	56	221	277	278

CELKOVÝ POČET KONANÍ

v štádiu prípravy dokladov k návrhu, poskytovania právneho poradenstva, súčinnosti pri pátraní po pobyte a v prípadoch krajín ktoré nie sú členskou krajinou Európskej únie a nepristúpili k medzinárodným Dohovorom k 31.12.2012

štát	modré	červené	spolu
Alžírsko	0	1	1
<i>Angola</i>	<i>0</i>	<i>4</i>	<i>4</i>
<i>Arabské Emiráty</i>	<i>0</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
Argentína	0	1	1
<i>Arménsko</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
Austrália	0	2	2
Belgicko	2	5	7
<i>Benin</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
<i>Bolívia</i>	<i>0</i>	<i>1</i>	<i>1</i>
Brazília	0	2	2
Bulharsko	0	6	6
Cyprus	0	5	5
Česká republika	38	236	274
Čierna Hora	0	1	1
Dánsko	1	2	3
<i>Egypt</i>	<i>0</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
Francúzsko	0	8	8

Grécko	3	4	7
Guinea	0	1	1
Holandsko	1	8	9
Honduras	0	1	1
Chorvátsko	0	7	7
Irak	0	1	1
Írsko	0	18	18
Izrael	1	1	2
Japonsko	0	4	4
Jemen	0	1	1
Jordánsko	0	4	4
Južná Kórea	0	1	1
Kamerun	0	1	1
Kanada	2	11	13
Kongo	0	1	1
Kosovo	0	1	1
Kostarika	1	0	1
Kuba	0	4	4
Kuwajt	0	1	1
Libanon	1	0	1
Líbya	0	2	2
Macedónia	0	7	7
Madagaskar	0	1	1
Maďarsko	0	21	21
Maroko	0	4	4
Mauretánia	0	1	1
Nemecko	11	54	65
Nigéria	0	2	2
Nórsko	0	1	1
Nový Zéland	0	2	2
Pakistan	0	1	1
Poľsko	1	9	10
Rakúsko	6	51	57
Rumunsko	2	3	5
Rusko	0	8	8
Slovensko	0	4	4
Slovinsko	0	2	2
Somálsko	0	1	1
Srbsko	0	8	8

Sýria	1	1	2
Španielsko	1	18	19
Švajčiarsko	1	18	19
Švédsko	2	2	4
Taliano	2	22	24
Tanzánia	0	1	1
Tunis	0	2	2
Turecko	0	5	5
Ukrajina	0	13	13
USA	5	43	48
Veľká Británia	7	74	81
Vietnam	1	6	7
XY – neznámy pobyt	3	50	53
Zambia	0	1	1
Spolu	95	790	885

modré konania - oprávnená osoba sa nachádza v cudzine

červené konania - oprávnená osoba sa nachádza na území SR

zvýraznené kurzívou – krajiny, ktoré nie sú členskou krajinou Európskej únie a nepristúpili k medzinárodným Dohovorom – nie je možné vymáhať výživné

POČET KONANÍ

v štádiu prípravy dokladov k návrhu, poskytovania právneho poradenstva, súčinnosti pri pátraní po pobyte a v prípadoch krajín ktoré nie sú členskou krajinou Európskej únie a nepristúpili k medzinárodným Dohovorom za rok 2012

štát	uzavreté / U			aktuálne / A			A + U
	modré	červené	spolu	modré	červené	spolu	spolu
<i>Angola</i>	0	0	0	0	1	1	1
<i>Arabské Emiráty</i>	0	0	0	0	1	1	1
Belgicko	0	0	0	0	2	2	2
Bulharsko	0	0	0	0	2	2	2
Cyprus	0	0	0	0	3	3	3
Česká republika	1	1	2	16	80	96	98
Dánsko	0	0	0	0	1	1	1
Francúzsko	0	1	1	0	4	4	5
Holandsko	0	0	0	0	2	2	2
Chorvátsko	0	0	0	0	3	3	3
<i>Irak</i>	0	0	0	0	1	1	1
Írsko	1	0	1	0	4	4	5
<i>Japonsko</i>	0	0	0	0	3	3	3
<i>Jordánsko</i>	0	0	0	0	2	2	2

Južná Kórea	0	0	0	0	1	1	1
Kanada	1	0	1	1	2	3	4
Macedónia	0	0	0	0	2	2	2
Maďarsko	0	0	0	0	11	11	11
Maroko	0	0	0	0	2	2	2
Nemecko	1	1	2	2	15	17	19
Nigéria	0	0	0	0	1	1	1
Nórsko	0	0	0	0	1	1	1
Nový Zéland	0	0	0	0	1	1	1
Poľsko	0	0	0	1	4	5	5
Rakúsko	0	1	1	1	14	15	16
Rumunsko	0	0	0	1	0	1	1
Slovensko	0	0	0	0	2	2	2
Slovinsko	0	0	0	0	1	1	1
Srbsko	0	0	0	0	4	4	4
Sýria	0	0	0	1	0	1	1
Španielsko	0	0	0	1	2	3	3
Švajčiarsko	0	0	0	0	10	10	10
Švédsko	0	0	0	2	1	3	3
Taliano	0	0	0	1	10	11	11
Tunis	0	0	0	0	1	1	1
Turecko	0	0	0	0	2	2	2
Ukrajina	0	0	0	0	3	3	3
USA	0	0	0	1	4	5	5
Veľká Británia	1	0	1	4	39	43	44
Vietnam	0	0	0	0	1	1	1
XY – neznámy pobyt	0	0	0	0	11	11	11
Spolu	5	4	9	32	254	286	295

modré konania - oprávnená osoba sa nachádza v cudzine

červené konania - oprávnená osoba sa nachádza na území SR

zvýraznené kurzívou – krajiny, ktoré nie sú členskou krajinou Európskej únie a nepristúpili k medzinárodným Dohovorom – nie je možné vymáhať výživné

PREHLAD TRANSFEROVANÝCH PLATIEB VÝŽIVNÉHO
ZA ROK 2012

transferované platby výživného z cudziny do SR 521 984,75 €

transferované platby výživného zo SR do cudziny 114 402,25 €

***Spolu* 636 387,00 €**

**Prehľad transferovaných platieb výživného
z cudziny do SR za rok 2012**

Štát	€
Austrália	6 487,05
Belgicko	1 236,87
Cyprus	3 240,00
Česko	275 644,07
Fínsko	600,00
Francúzsko	6 150,00
Grécko	6 022,00
Holandsko	6 606,02
Chorvátsko	7 148,03
Írsko	1 973,72
Kanada	500,00
Maďarsko	5 868,32
Nemecko	57 043,07
Nórsko	4 758,51
Poľsko	3 402,28
Rakúsko	21 148,24
Rumunsko	563,03
Slovinsko	7 307,52
Srbsko	1 030,00
Španielsko	6 853,41
Švajčiarsko	39 681,03
Švédsko	273,32
Taliansko	2 528,00
Turecko	2 650,00
Ukrajina	329,17
USA	28 100,27
Veľká Británia	24 840,82
Spolu	521 984,75

**Prehľad transferovaných platieb výživného
zo SR do cudziny za rok 2012**

Štát	€
Švédsko	6 044,66
Česko	63 362,48
Belgicko	4 947,48
Holandsko	796,68
Maďarsko	825,96
Nemecko	1 430,00
Poľsko	14 763,06
Rakúsko	1 293,19
Švajčiarsko	1 254,72
Ukrajina	2 423,77
USA	17 260,25
Spolu	114 402,25

Prehľad transferovaného výživného v rokoch 2010 – 2012

Rok	Suma
2010	554 309,00 € /16 699 113,-Sk
2011	686 845,45 € /20 691 906,-Sk
2012	636 387,00 € /19 171 795,-Sk

MEDZINÁRODNÉ ÚNOSY DETÍ A PRÁVO STYKU

V oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom, resp. jeho účinného výkonu sa postupuje podľa:

- **Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí /ďalej len Dohovor o únosoch/ a**
- **Nariadenia Rady (ES) 2201/2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 /ďalej len Nariadenie č. 2201/2003/.**

Premiestnenie alebo zadržanie dieťaťa sa považuje za neoprávnené, ak:

- je porušením opatrovníckeho práva, ktoré nadobudla osoba, inštitúcia alebo iná právnická osoba buď spoločne, alebo samostatne podľa právneho poriadku štátu, na ktorého území malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním a
- v čase jeho premiestnenia alebo zadržania sa toto právo aj skutočne vykonávalo buď spoločne, alebo samostatne alebo by sa takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu alebo k zadržaniu

O neoprávnenom premiestnení dieťaťa alebo zadržaní dieťaťa hovoríme v prípade, ak prišlo k premiestneniu dieťaťa z krajiny jeho obvyklého pobytu alebo jeho zadržiavaniu v krajine, ktorá nie je krajinou jeho obvyklého pobytu bez súhlasu druhého rodiča (ak má aktívne opatrovnícke práva a povinnosti). Musí sa však vždy jednať o zmluvný štát Dohovoru o únosoch. Hraničným vekom na podanie žiadosti o návrat je 16. rok veku maloletého dieťaťa. Centrum rieši žiadosti o návrat maloletých detí, ktoré boli neoprávnené premiestnené alebo neoprávnené zadržané na území SR alebo na území zmluvného štátu Dohovoru o únosoch.

Krajinu obvyklého pobytu dieťaťa môžeme vo všeobecnosti chápať ako krajinu, v ktorej dieťa dlhodobo žije, v ktorej má svoje zázemie, rodinu, navštevuje v danej krajine predškolské alebo školské zariadenie, teda krajina, ku ktorej ho viažu určité väzby. V prípadoch neoprávneného premiestnenia a zadržania maloletého dieťaťa nie je podstatná jeho štátna príslušnosť, kde sa dieťa narodilo alebo kde je prihlásené k trvalému pobytu, ale obvyklý pobyt dieťaťa. O tom, kde je miesto obvyklého pobytu maloletého dieťaťa môže rozhodnúť len súd a to v konaní o návrat.

V rámci práva styku rodiča s maloletými deťmi Centrum ako ústredný orgán spolupracuje s ústrednými orgánmi cudzích štátov, aby podporili nerušený výkon práva styku a dodržiavanie podmienok, ktorými môže byť výkon tohto práva podmienený. V prípadoch týkajúcich sa úpravy styku Centrum rieši prípady, kedy sa dieťa, ktoré je predmetom úpravy práva styku nachádza na území SR alebo na území zmluvného štátu Dohovoru o únosoch, vrátane Nariadenia č. 2201/2003. Žiadateľ nachádzajúci sa na území SR alebo ústredný orgán (ak sa žiadateľ nachádza na území daného zmluvného štátu Dohovoru o únosoch, vrátane Nariadenia č. 2201/2003) môže žiadať o účinný výkon práva styku s maloletým dieťaťom na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia, o zmenu úpravy práva styku s maloletým dieťaťom alebo o úpravu práva styku s maloletým dieťaťom.

K 31.12.2012 Dohovor o únosoch detí ratifikovalo alebo k nemu pristúpilo 89 štátov. V roku 2012 sa účinným stal Dohovor o únosoch v krajine Lesotho a Guinea, ktoré nie sú členskými štátmi Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného. Dohovor o únosoch ratifikovala v roku 2012 aj Južná Kórea (účinnosť nastala až 01.03.2013).

Nariadenie č. 2201/2003 výrazným spôsobom doplnilo Dohovor o únosoch a to sprísnením podmienok v rámci členských štátov EÚ (okrem Dánska). Účelom prijatia tohto nariadenia bolo, aby jednotlivé krajiny zabezpečili čo najrýchlejší návrat neoprávnené premiestneného dieťaťa do krajiny jeho obvyklého pobytu a ochránili tak dieťa pred škodlivými účinkami neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.

Činnosť Centra v oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom, resp. jeho účinného výkonu

---

V roku 2012 bolo v Centre riešených 153 prípadov neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku rodiča s dieťaťom.

Z tohto počtu sa 140 prípadov týkalo podaní v rámci konania o neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní dieťaťa a 13 prípadov sa týkalo práva styku rodiča s dieťaťom. V porovnaní s rokom 2011 majú prípady neoprávneného premiestnenia alebo zadržania stúpajúcu tendenciu. V roku 2012 Centrum zaregistrovalo nárast žiadostí o pomoc pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní maloletého dieťaťa a to v počte 60, pričom v roku 2011 ich Centrum zaregistrovalo len 33. Prípady týkajúce sa práva styku majú naopak klesajúcu tendenciu.

V rámci konaní neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa bolo k 31.12.2012 z celkového počtu 140 prípadov uzatvorených 27 prípadov a Centrum pokračuje v riešení 113 prípadov aj v roku 2013.

Z celkového počtu 140 prípadov neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa za rok 2012 tvorilo 79 prípadov neoprávnené premiestnenia detí zo SR do zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a 61 prípadov neoprávnené premiestnenia detí zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch na územie SR.

Z celkového počtu 140 prípadov detí neoprávnené premiestnených alebo zadržaných za rok 2012 bolo prijatých 60 nových žiadostí o návrat, pričom 24 prípadov spadá pod neoprávnené premiestnenia detí zo SR do zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a 36 prípadov neoprávnené premiestnenia detí zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch na územie SR.

V rámci práva styku rodiča s dieťaťom sa k 31.12.2012 konalo celkom v 13 prípadoch, pričom z celkového počtu sa 7 prípadov za rok 2012 uzatvorilo a 6 prípadov pokračuje v konaní v roku 2013.

Z celkového počtu 13 prípadov práva styku rodiča s dieťaťom spadalo pod situáciu, keď je dieťa na území SR a žiadateľ je zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch 6 prípadov a 7 prípadov, keď dieťa je v niektorom zo zmluvných štátov Dohovoru o únosoch a žiadateľ sa nachádza na území SR.

Za rok 2012 Centrum prijalo 6 nových žiadostí týkajúcich sa práva styku s maloletým dieťaťom, pričom v 4 prípadoch sa jednalo o žiadateľa zo SR a dieťa nachádzajúce sa na území zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a v 2 prípadoch je žiadateľom osoba nachádzajúca sa na území zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a maloleté dieťa je na území SR.

Prioritou pri riešení neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa, ale takisto aj pri riešení účinného výkonu, zmeny a určenia práva styku k maloletému dieťaťu je pre Centrum najmä snaha o zmierlivé riešenie každého jednotlivého prípadu. Zmierlivé riešenie vecí sa uskutočňuje predovšetkým formou nepriamej mediácie s rodičmi dieťaťa v priestoroch Centra za predpokladu, že rodičia dieťaťa prejavia o takúto formu záujem. Centrum preferuje túto formu riešenia prípadu a rodičom ju vždy odporúča, nakoľko je pre rodičov finančne aj časovo menej náročná, a najmä sa najmenej dotýka maloletého dieťaťa. V roku 2012 sa Centru podarilo zabezpečiť formu mediácie, teda stretnutie oboch rodičov za účasti pracovníkov Centra a komunikáciu za účelom dosiahnutia vzájomnej dohody bez súdneho konania v 5 prípadoch.

Centrum dbá v oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania najmä na dôraznú prevenciu, predovšetkým prostredníctvom webovej stránky Centra, informáciami v médiách, tlačenými informáciami pre verejnosť, ako aj formou právneho poradenstva, ktoré poskytujú právnici Centra telefonicky, emailom a osobne.

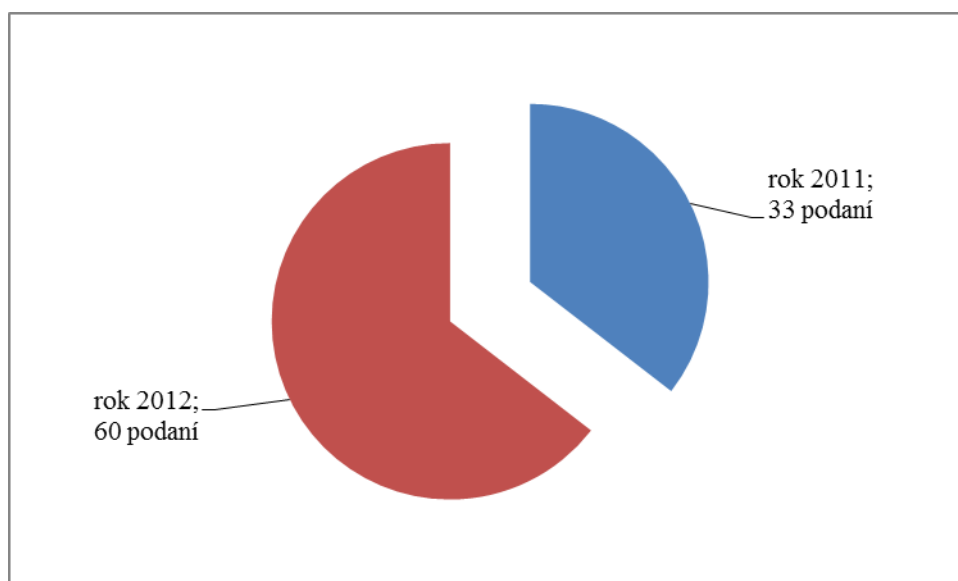
Z hľadiska zlepšenia informovanosti odbornej verejnosti vo veciach týkajúcich sa Dohovorom o únosoch Centrum rozvíjalo spoluprácu s mnohými inštitúciami na území SR, predovšetkým so súdmi Slovenskej republiky a úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny SR, so Slovenským národným strediskom pre ľudské práva, s Centrom právnej pomoci a pod.

V septembri 2012 sa Centrum zúčastnilo stretnutia so zástupcami Ministerstva vnútra SR, Generálnej prokuratúry SR, Ministerstva zahraničných vecí SR, Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Prezídia Policajného zboru SR, ktoré sa týkalo medzinárodných rodičovských únosov. Predmetom tohto stretnutia bolo najmä upravenie jednotného postupu všetkých uvedených zložiek v daných prípadoch a dosiahnutie konsenzu ohľadne právnej kvalifikácie týchto prípadov. Ústredným návrhom celého stretnutia bolo vytvorenie kontaktnej siete osôb z jednotlivých rezortov a inštitúcií, ktoré by vedeli a poskytovali informácie občanom v prípadoch neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa.

V oblasti zlepšenia spolupráce s ostatnými ústrednými orgánmi a zvýšenia odbornosti v oblasti neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a práva styku sa v októbri 2012 zástupcovia Centra spolu so zástupcami Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, sekcie medzinárodného a európskeho práva zúčastnili 42. stretnutia kontaktných bodov Európskej justičnej siete v občianskych a obchodných veciach a 6. stretnutia ústredných orgánov v zmysle Nariadenia č. 2201/2003 v Nicosii. Konferencia bola zameraná na výmenu skúseností jednotlivých štátov pri uplatňovaní Dohovoru o únosoch a Nariadenia č. 2201/2003 a na bilaterálne rokovania ústredných orgánov v konkrétnych prípadoch neoprávneného premiestnenia alebo zadržania maloletého dieťaťa a práva styku s maloletým dieťaťom.

Keďže Centrum nemá pôsobnosť pri riešení prípadov neoprávneného premiestnenia detí do iných ako zmluvných štátov Dohovoru o únosoch, Centrum poskytovalo právne poradenstvo aj v spolupráci so zastupiteľskými úradmi SR a Ministerstvom zahraničných vecí Slovenskej republiky. Ako skúsenosti a štatistické údaje ukazujú, predpokladá sa nárast počtu prípadov medzinárodných únosov detí a žiadostí o právo styku rodiča s dieťaťom prostredníctvom Centra aj v budúcnosti.

rok	počet podaní
rok 2011	33
rok 2012	60

AKTUÁLNY POČET KONANÍ O NEOPRÁVNENOM PREMIESTNENÍ ALEBO ZADRŽANÍ DIEŤA K 31.12.2012

štát	aktuálne / A		
	modré	červené	spolu
Austrália	0	1	1
Belgicko	4	4	8
Brazília	1	0	1
Cyprus	2	0	2
Česko	11	13	24
Čína	1	0	1
Egypt	2	0	2
Francúzsko	6	3	9
Grécko	0	1	1
Holandsko	1	0	1
Chorvátsko	1	1	2
Írsko	4	3	7
Kanada	2	1	3
Maďarsko	5	1	6
Nemecko	4	0	4
Nórsko	3	1	4
Poľsko	1	0	1

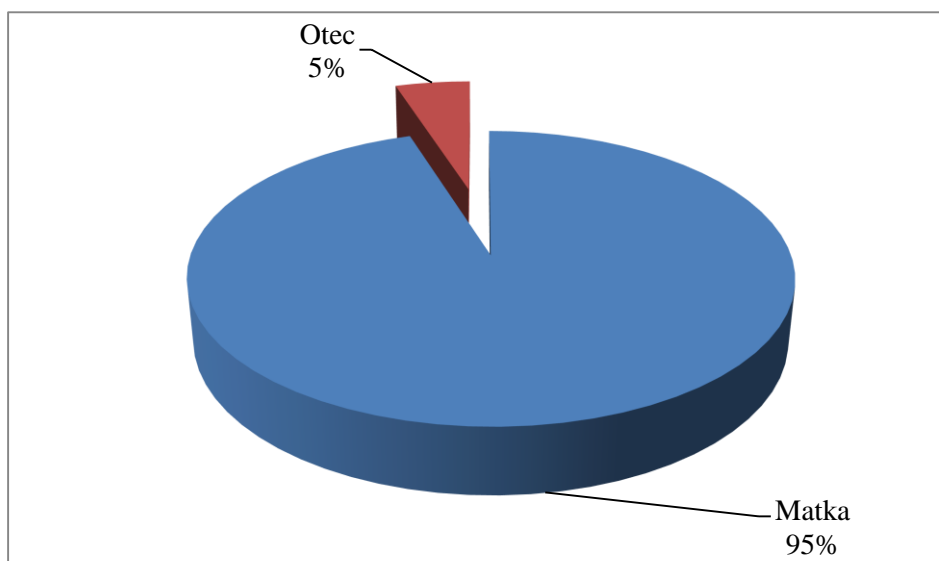
Rakúsko	10	3	13
Rumunsko	1	0	1
Španielsko	2	4	6
Švédsko	0	2	2
Taliansko	1	9	10
Ukrajina	1	0	1
USA	5	6	11
Veľká Británia	11	8	19
Spolu	79	61	140

modré konania - dieťa bolo neoprávnene premiestnené zo SR do zmluvného štátu
Dohovoru o únosoch
červené konania - dieťa bolo neoprávnene premiestnené zo zmluvného štátu
Dohovoru o únosoch do SR

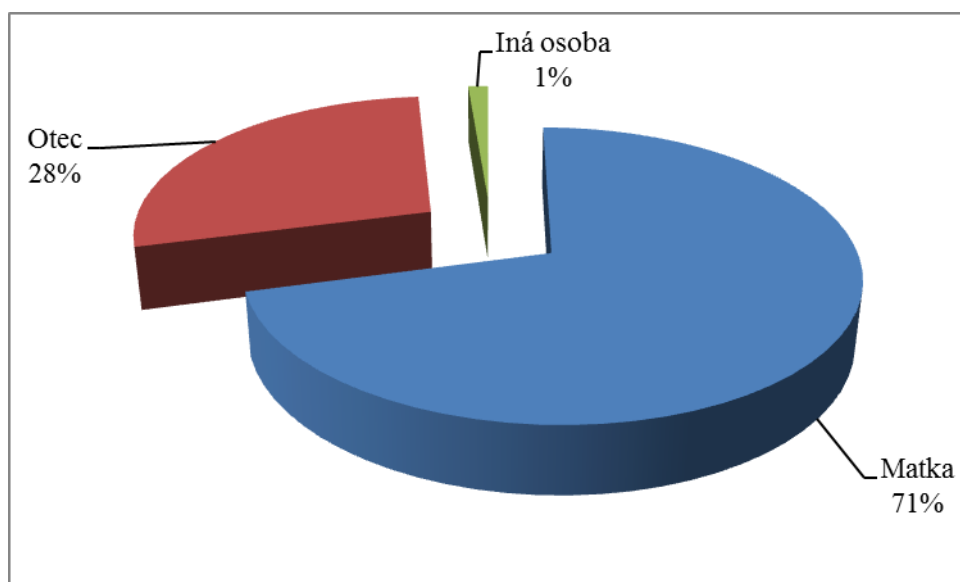
Osoba, ktorá neoprávnene premiestnila/zadržala dieťa

	Matka	Otec	Iná osoba	Spolu
zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch do SR	58	3	0	61
zo SR do zmluvného štátu Dohovoru o únosoch	56	22	1	79
Spolu	114	25	1	140

Grafické zobrazenie tabuľky /únos do SR/

**Grafické zobrazenie tabuľky
/únos zo SR/**

**POČET KONANÍ O NEOPRÁVNENOM PREMIESTNENÍ ALEBO
ZADRŽANÍ DIEŤA za rok 2012**

štát	uzavreté / U			aktuálne / A			A + U
	modré	červené	spolu	modré	červené	spolu	spolu
Belgicko	0	0	0	1	1	2	2
Cyprus	0	0	0	2	0	2	2
Česko	1	0	1	3	6	9	10
Egypt	0	0	0	2	0	2	2
Francúzsko	0	0	0	1	2	3	3
Grécko	0	0	0	0	1	1	1
Írsko	0	0	0	0	1	1	1
Kanada	0	0	0	2	0	2	2
Maďarsko	0	0	0	2	0	2	2
Nemecko	0	0	0	3	0	3	3
Poľsko	0	0	0	1	0	1	1
Rakúsko	0	0	0	8	1	9	9
Španielsko	0	0	0	2	0	2	2
Švédsko	0	0	0	0	1	1	1
Taliansko	0	0	0	2	4	6	6
USA	0	0	0	2	2	4	4
Veľká Británia	1	0	1	4	4	8	9
Spolu	2	0	2	35	23	58	60

modré konania - dieťa bolo neoprávnene premiestnené zo SR do zmluvného štátu Dohovoru o únosoch

červené konania - dieťa bolo neoprávnene premiestnené zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch do SR

Osoba, ktorá neoprávnene premiestnila/zadržala dieťa v roku 2012

	Matka	Otec	Iná osoba	Spolu
zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch do SR	23	1	0	24
zo SR do zmluvného štátu Dohovoru o únosoch	25	10	1	36
Spolu	48	11	1	60

AKTUÁLNY POČET KONANÍ O VÝKON PRÁVA STYKU RODIČA
S DIEŤAŤOM K 31.12.2012

štát	modré	červené	spolu
Česko	2	0	2
Holandsko	1	0	1
Maďarsko	0	2	2
Nemecko	0	1	1
Poľsko	0	0	0
Rakúsko	1	0	1
Španielsko	1	0	1
Švajčiarsko	1	0	1
Taliansko	1	0	1
Veľká Británia	0	3	3
Spolu	7	6	13

modré konania - žiadateľ zo SR a dieťa má obvyklý pobyt v zmluvnom štáte
Dohovoru o únosoch

červené konania - žiadateľ zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a dieťa má
obvyklý pobyt v SR

Žiadateľ o výkon práva styku rodiča s dieťaťom

	Matka	Otec	Iná osoba	Spolu
zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch do SR	0	6	0	6
zo SR do zmluvného štátu Dohovoru o únosoch	0	7	0	7
Spolu	0	13	0	13

POČET KONANÍ O PRÁVE STYKU RODIČA S DIEŤAŤOM
ZA ROK 2012

štát	uzavreté / U			aktuálne / A			A + U
	modré	červené	spolu	modré	červené	spolu	spolu
Česko	0	0	0	1	0	1	1
Maďarsko	0	0	0	0	1	1	1
Nemecko	0	0	0	0	1	1	1
Rakúsko	0	0	0	1	0	1	1
Švajčiarsko	0	0	0	1	0	1	1
Taliansko	0	0	0	1	0	1	1
Spolu	0	0	0	4	2	6	6

modré konania - žiadateľ zo SR a dieťa má obvyklý pobyt v zmluvnom štáte
Dohovoru o únosoch

červené konania - žiadateľ zo zmluvného štátu Dohovoru o únosoch a dieťa má obvyklý pobyt v SR

**Osoba, ktorá požiadala o úpravu /výkon práva styku s dieťaťom
v roku 2012**

	Matka	Otec	Iná osoba	Spolu
Dieťa v SR	0	2	0	2
Dieťa v zmluvnom štáte dohovoru o únosoch	0	4	0	4
Spolu	0	6	0	6

PLNENIE ÚLOH SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ VO VZŤAHU K CUDZINE

Dňa 1.3.2005 pre Slovenskú republiku nadobudlo účinnosť **Nariadenie Rady (ES) č.2201/2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č.1347/2000 /ďalej len „Nariadenie 2201/2003“/.**

Nariadenie 2201/2003 sa uplatňuje vo všetkých členských štátoch Európskej Únie, s výnimkou Dánska, je priamo vykonateľné a aplikovateľné na ich území a má prednosť pred vnútroštátnym právnym poriadkom. V zmysle článku 53 Nariadenia 2201/2003 je povinnosťou členských štátov Európskej Únie, ktoré sú ním viazané, aby určili jeden alebo niekoľko ústredných orgánov na pomoc pri uplatnení Nariadenia 2201/2003.

Jednou z oblastí pôsobnosti Centra je plnenie úloh sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine. Tieto úlohy plní Centrum ako ústredný orgán Slovenskej republiky podľa **článku 55 písm. a), b), d) a e) a článku 56 Nariadenia 2201/2003.**

Centrum plní úlohu ústredného orgánu Slovenskej republiky podľa článku 55 písm. d) a s ním súvisiacim článkom 56 Nariadenia 2201/2003 od 1.júna 2011. Funkciu ústredného orgánu Slovenskej republiky plnilo do 31. mája 2011 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

Pôsobnosť Centra v zmysle vyššie uvedených ustanovení môže byť rozdelená do dvoch základných oblastí:

1. Spolupráca do veciach rodičovských práv a povinností

V súlade s článkom 55 Nariadenia 2201/2003 majú ústredné orgány členských štátov Európskej Únie na základe žiadosti nositeľa rodičovských práv a povinností alebo na základe žiadosti ústredného orgánu iného členského štátu Európskej Únie navzájom spolupracovať za účelom dosiahnutia cieľov Nariadenia 2201/2003.

Na tento účel majú ústredné orgány prijať všetky potrebné kroky, priamo alebo prostredníctvom verejných orgánov alebo iných inštitúcií, v súlade s právnymi predpismi tohto členského štátu, ktoré sa týkajú ochrany osobných údajov, na:

a) zhromažďovanie a výmenu informácií:

- i) o situácii dieťaťa;
- ii) o všetkých začatých konaniach; alebo
- iii) o prijatých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú dieťaťa;

b) poskytovanie informácií a pomoc nositeľom rodičovských práv a povinností, ktorí sa snažia o uznanie a výkon rozhodnutí na ich území, najmä tých, ktoré sa týkajú práva styku a návratu dieťaťa;

d) poskytovanie informácií a pomoci, ktorú súdy potrebujú na účely uplatňovania článku 56, a

e) uľahčenie dosiahnutia dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností mediáciou alebo inými metódami a uľahčenie cezhraničnej spolupráce na tento účel.

V zmysle článku 57 Nariadenia 2201/2003 môže nositeľ rodičovských práv a povinností požiadať ústredný orgán členského štátu svojho obvyklého pobytu alebo ústredný orgán členského štátu, kde má dieťa obvyklý pobyt alebo kde sa dieťa nachádza o poskytnutie pomoci podľa článku 55 Nariadenia 2201/2003.

2. Umiestnenie dieťaťa v inom členskom štáte Európskej Únie

V súlade s článkom 56 Nariadenia 2201/2003 plní Centrum úlohy ústredného orgánu Slovenskej republiky v prípade ak súd na území jedného členského štátu, ktorý má právomoc konať a rozhodovať vo veci zvažuje umiestnenie maloletého dieťaťa do zariadenia starostlivosti o dieťa alebo do pestúnskej starostlivosti na území druhého členského štátu (Slovenskej republiky).

Konajúci súd sa má pred vydaním rozhodnutia najprv poradiť s príslušným ústredným orgánom o možnosti a vhodnosti umiestnenia maloletého dieťaťa do náhradnej starostlivosti na území tohto druhého členského štátu. Rozsudok o takomto umiestnení maloletého dieťaťa možno vydať v žiadajúcom štáte iba vtedy, ak príslušný orgán dožiadaného štátu vyjadril súhlas s takýmto umiestnením.

Kompetentným orgánom na vydanie súhlasu s umiestnením maloletého dieťaťa na území Slovenskej republiky je Centrum. Centrum môže udeliť súhlas výlučne na základe vyjadrenia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

Samotnému vyjadreniu Ústredia práce, sociálnych vecí k vhodnosti a možnosti umiestnenia maloletého dieťaťa do zariadenia starostlivosti na území Slovenskej republiky predchádza vykonanie potrebného sociálneho šetrenia a preverenie prípadných rodinných príslušníkov, ktorí by boli ochotní a schopní prevziať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. V prípade, ak Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny dospeje k záveru, že maloleté dieťa nemá na území Slovenskej republiky vhodných rodinných príslušníkov, môže navrhnúť jeho umiestnenia do konkrétneho zariadenia starostlivosti o dieťa.

Činnosť Centra ako ústredného orgánu Slovenskej republiky podľa článku 55 písm. a), b), d) a e) a článku 56 Nariadenia 2201/2003

V lete roku 2012 Centrum naštartovalo proces aktívnej ochrany záujmov maloletých detí, občanov Slovenskej republiky, ktoré sa v cudzine ocitli bez starostlivosti svojich zákonných zástupcov, rodičov.

Ku každému jednému prípadu, ktorý Centrum eviduje podľa článku 55 písm. a), b), d) a e) a článku 56 Nariadenia 2201/2003 pristupuje individuálne a proaktívne s ohľadom na najlepší záujem maloletých detí.

Centrum rieši rovnako starostlivo všetky prípady spadajúce do predmetnej agendy v záujme zabezpečenia ochrany záujmov maloletých detí. V týchto spisoch Centrum v rámci svojich možností naštartovalo aktívnu komunikáciu s príslušnými orgánmi (prevažne zahraničnými) za účelom získania čo najpodrobnejších informácií o stave konania. V závislosti od konkrétnej situácie Centrum starostlivo zvažuje v každom jednotlivom prípade ďalší postup a podniká všetky potrebné kroky v záujme zabezpečenia ochrany záujmov maloletých detí.

Centrum vo viacerých prípadoch požiadalo príslušné súdy najmä v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska o povolenie intervencie do konania v najlepšom záujme maloletých detí. Rozhodnutie o takejto žiadosti Centra patrí do výlučnej kompetencie konkrétneho súdu v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, ktorý rozhoduje nezávisle a nestranne s dôrazom na najlepší záujem maloletých detí. Centrum nemôže zasahovať do nezávislosti súdnictva a rozhodnutie súdu akýmkoľvek spôsobom ovplyvniť.

Po schválení prvej žiadosti Centra o povolenie intervencie do súdneho konania v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska začalo Centrum aktívne vstupovať aj do ďalších súdnych konaní v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska a osobne sa zúčastnilo niekoľkých pojednávaní pred príslušným súdom, prípadne bolo prítomné prostredníctvom telefonického hovoru. V priebehu telefonických pojednávaní Centrum komunikovalo priamo s príslušným sudcom a poskytlo všetky potrebné vysvetlenia a informácie, ktoré boli nevyhnutné na objasnenie situácie a viedli k rozhodnutiu príslušného súdu o repatriácii našich maloletých detí, štátnych občanov na územie Slovenskej republiky.

Centrum svojím proaktívnym konaním prispelo k repatriácii, t.j. premiestneniu viacerých maloletých detí k ich umiestneniu do náhradnej starostlivosti na území Slovenskej republiky. Niektoré z týchto maloletých detí boli rozhodnutím príslušného súdu zverené do náhradnej osobnej starostlivosti v rámci svojej biologickej rodiny, iné boli dočasne umiestnené do detského domova na území SR a o ich ďalšom osude rozhodovali príslušné slovenské súdy.

V súčasnosti je zabezpečená promptná komunikácia so súdmi, sociálnymi úradmi a inými orgánmi v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, ktoré rešpektujú Centrum ako svojho rovnocenného partnera na komunikáciu. Týmto spôsobom je zaistená rýchlejšia a efektívnejšia výmena informácií, ktorá je nevyhnutná pre urýchlené vybavovanie týchto citlivých prípadov týkajúcich sa maloletých detí žijúcich v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska, ktoré sa z rozličných dôvodov ocitli bez starostlivosti svojich zákonných zástupcov.

Centrum zároveň aktívne spolupracuje s príbuznými maloletých detí žijúcimi na území Slovenskej republiky, poskytuje im podporu, poradenstvo a aktuálne informácie o prebiehajúcich konaniach ako aj o možnostiach riešenia vzniknutej situácie.

V záujme posilnenia spolupráce Centrum pripravilo návrh Dohody o spolupráci, ktorá by sa mala uzavrieť medzi Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky a Ministerstvom školstva v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska. Dohoda o spolupráci prispeje k efektívnejšej a promptnejšej komunikácii a spolupráci s príslušnými sociálnymi úradmi na území Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska v záujme promptného získania informácií o maloletých deťoch, ktoré sú štátnymi občanmi Slovenskej republiky a ktoré sa na území Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska ocitli bez starostlivosti rodičov.

Centrum sa v rámci svojich kompetencií snaží vnímať každý prípad komplexne a za každých okolností kladie dôraz na najlepší záujem maloletých detí, ktorý by mal byť aj smerodajným kritériom pri rozhodovaní súdov o ich budúcom živote.

Centrum koná vo všetkých prípadoch aktívne, musí však rešpektovať samostatnosť a nezávislosť rozhodovania súdov Slovenskej republiky či inej krajiny, nakoľko Centrum nemá rozhodovaciu právomoc.

Za rok 2012 Centrum zaregistrovalo 121 nových spisov, ktoré patria do agendy podľa článku 55 a), b), d) a e) a článku 56 Nariadenia 2201/2003. Najväčší počet spisov sa týka Českej republiky, vo vzťahu ku ktorej bolo v roku 2012 prijatých 51 nových žiadostí a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska, ktorého sa týkalo 46 novoprijatých žiadostí.

Zo 121 žiadostí, ktoré boli prijaté v roku 2012 bolo kompletne vybavených 17 žiadostí a tieto spisy boli uzavreté. Zvyšných 104 spisov Centrum naďalej aktívne rieši.

Celkovo k 31.12.2012 Centrum evidovalo 168 spisov, ktoré spadajú do predmetnej agendy. Z týchto spisov je 117 aktívnych, ktoré sú stále v procese riešenia a uzavretých bolo 51 spisov.

V priebehu roka 2012 požiadala Slovenská republika o povolenie intervencie, vstupu do konania príslušné súdy v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska v 15 prípadoch, z ktorých príslušný súd povolil intervenciu v 8 prípadoch. V jednom prípade súd intervenciu zamietol, no naďalej s ním prebieha aktívna spolupráca a Centru sú poskytované informácie o aktuálnom stave konania. Súd nereagoval na žiadosť Centra o povolenie intervencie alebo o nej doposiaľ nerozhodol v 4 prípadoch.

Okrem vyššie uvedených prípadov zaslalo Centrum príslušnému súdu v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska svoje písomné stanovisko a žiadalo, aby ho súd vzal do úvahy pri rozhodovaní o budúcnosti maloletých detí v 9 prípadoch.

Ide o prvotné štatistické údaje o počte žiadostí spadajúcich do kompetencie Centra podľa článku 55 a), b), d) a e) a článku 56 Nariadenia 2201/2003. Centrum zaznamenalo obrovský nárast spisov patriacich do predmetnej agendy od leta 2012, kedy sa o tejto téme začalo na verejnosti viac diskutovať, niektoré prípady boli medializované a ľudia sa častejšie obracali na Centrum, prípadne na Veľvyslanectvo Slovenskej republiky v jednotlivých štátoch a žiadali o pomoc vo svojej situácii.

Krajina	Počet prijatých žiadostí za rok 2012	Celkový počet prijatých žiadostí
Česká republika	51	80
Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska	46	59
Taliansko	4	4
Holandsko	3	3
Maďarsko	3	3
Belgicko	2	2
Francúzsko	2	2
Írsko	2	2
Cyprus	1	1
Nemecko	1	2
Nórsko	1	1
Poľsko	1	1
Španielsko	1	1
Rakúsko	0	4

MEDZIŠTÁTNE OSVOJENIA

V oblasti medzištátnych osvojení Centrum vykonáva:

- zabezpečenie opatrení na vykonávanie Dohovoru o osvojeniach vrátane ich prípravy, koordinovania a usmernenia úradov práce, sociálnych vecí a rodiny v tejto oblasti
- poskytovanie informácií o právnom poriadku SR pre partnerské orgány v cudzine a vypracovanie všeobecného postupu spolupráce s prijímajúcimi zmluvnými štátmi
- vedenie prehľadu detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie
- vedenie zoznamu zahraničných žiadateľov o medzištátne osvojenie zo zmluvných štátov Dohovoru o osvojeniach
- vydávanie súhlasu o osvojení podľa § 101 ods. 5 Zákona o rodine
- vydávanie súhlasov podľa čl. 17 písm. c/, čl.17 písm. d/ Dohovoru o osvojeniach
- vydávanie potvrdení podľa čl.23 Dohovoru o osvojeniach
- hodnotenie a kontrola postadopčných správ detí zverených do predosvojiteľskej starostlivosti alebo osvojených do prijímajúceho zmluvného štátu
- organizácia bilaterálneho postupu Centra a partnerského orgánu prijímajúceho zmluvného štátu

V roku 2012 Centrum naďalej plnilo úlohy ústredného orgánu SR v súlade s Dohovorom o osvojeniach, ktorého proklamovaným cieľom je vytvoriť záruky, aby sa medzištátne osvojenia uskutočnili iba v najlepšom záujme dieťaťa a pri rešpektovaní jeho základných práv priznaných medzinárodným právom a zaviesť systém spolupráce medzi zmluvnými štátmi, ktorý zaručí, že tieto záruky budú dodržiavané a tým zabrániť únosom, predaju alebo obchodovaniu s deťmi.

V zmysle tohto cieľa Centrum spolupracuje s orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorými sú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny a prijíma všetky vhodné opatrenia. Medzištátne osvojenia sa môžu uskutočniť iba za podmienky, že príslušné orgány SR nenájdu pre dieťa vhodné náhradné rodinné prostredie v SR – princíp subsidiarity /podľa čl. 21 Dohovoru o právach dieťaťa/.

K 31.12.2012 Dohovor o osvojeniach ratifikovalo alebo k nemu pristúpilo 89 štátov. Centrum spolupracovalo s ústrednými orgánmi zmluvných štátov, s ktorými má dohodnutú administratívnu spoluprácu. Týmto krajinami sú Taliansko, Švédsko, Holandsko, Malta, Maroko, Andorské kniežactvo. Osvojenia detí zo Slovenskej republiky však prebehli len do krajín Taliansko, Švédsko a Holandsko.

V roku 2012 bolo do zoznamu Centra zaevidovaných 32 dokumentácií zahraničných žiadateľov o osvojenie dieťaťa zo SR z určených partnerských orgánov zmluvných štátov Dohovoru o osvojeniach.

Určené úrady práce, sociálnych vecí a rodiny v priebehu roka 2012 doručili do Centra 28 dokumentácií detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie.

Z celkového počtu dokumentácií detí evidovaných v Centre bolo v priebehu roka 2012 vyradených z evidencie 10 dokumentácií detí a to z dôvodu vážnych zdravotných problémov, iniciovania spojenia so súrodencami, umiestnenými v detských domovoch na území SR, zmeny názoru dieťaťa na sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti, prípadne z dôvodu vyhľadania náhradnej rodiny v rámci SR.

Zvýšenie transparentnosti celého procesu sprostredkovania medzištátnych osvojení je zabezpečené vytvorením tímu odborníkov pre posúdenie dokumentácie detí a žiadostí žiadateľov a Komisie Centra pre medzištátne osvojenia. Tím a Komisia sú zložené z expertov, ktorí navrhujú najvhodnejšie rodinné prostredie v prijímajúcom štáte, v závislosti od individuálnych potrieb dieťaťa. Členstvo v tíme a v komisii je čestné.

Príslušné súdy v SR v roku 2012 rozhodli o zverení 12 detí do predosvojiteľskej starostlivosti do 11 rodín zahraničných žiadateľov registrovaných v zozname Centra po splnení všetkých podmienok stanovených v Dohovore o osvojeniach a v právnych poriadkoch Slovenskej republiky a prijímajúceho štátu. Podrobný prehľad agendy medzištátnych osvojení obsahuje príloha – tabuľky a súvisiace grafy.

Zabezpečenie ochrany práv detí je prioritou všetkých vyspelých demokratických štátov, ku ktorým Slovenská republika bezpochyby patrí. Centrum sa výraznou mierou podieľalo na plnení úloh štátu v oblasti ochrany práv detí. Centrum na konci roka 2012 iniciovalo zmenu Postupu pri medzištátnych osvojeniach ako aj Smernice o zriadení Komisie.

Vzhľadom k požiadavkám priblíženiu sa európskym štandardom si formulár lekárskej správy dieťaťa vyžiadal jej prepracovanie. Dňa 20. 3. 2013 požiadalo Centrum hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v špecializačnom odbore pediatria Prof. MUDr. Petra Bánovčína, CSc. a hlavného odborníka Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky v špecializačnom odbore detská psychiatria MUDr. Jána Šubu o súčinnosť pri aktualizácii kritérií lekárskej správy dieťaťa pre účastnícke štáty Haagskeho Dohovoru o medzištátnych adopciách a informačného listu o dieťati. Spomínaní odborníci lekársku správu a informačný list aktualizovali a upravený zaslali do Centra. Takto upravené sú tieto dokumenty pripravené na používanie v rámci procesu medzištátnych osvojení.

Dňa 15. 12. 2012 vstúpila do platnosti nová smernica o zriadení a činnosti Komisie pre medzištátne osvojenia a tímu odborníkov pre posúdenie dokumentácie dieťaťa a posúdenie žiadostí žiadateľov o medzištátne osvojenie. Centrum zmenilo štruktúru a fungovanie poradných tímov, ktoré zlúčilo do jedného tímu odborníkov, v ktorom sú prítomní aj psychológovia detských domovov, ktoré s konkrétnym dieťaťom pracovali a diagnostikovali ho. Členovia tímu sú vyberaní osobitne v súvislosti s jednotlivým prípadom a sú to:

- sociálny pracovník príslušného ÚPSVaR
- psychológ z príslušného detského domova
- určenie zamestnanci Centra zaoberajúci sa medzištátnymi osvojeniami

Zmenená bola aj štruktúra Komisie.

Veľmi podstatnou zmenou je, že Centrum už žiadne deti nebude posudzovať a pozerat' na ne ako na deti so špecifickými potrebami, o žiadnom dieťati už nebude rozhodovať riaditeľ Centra sám. Všetky deti bude posudzovať a prirad'ovať k nim najvhodnejších žiadateľov Komisia tvorená z odborníkov, ktorí vedú najlepšie posúdiť čo dieťa potrebuje.

Zmena bola uskutočnená aj v oblasti periodicity zasielania postadopčných správ. Zasielanie správ z obdobia, keď je dieťa v predovojiteľskej starostlivosti, zostalo nezmenené:

Postadopčné správy musia chodiť v nasledovnej periodite:

- a) prvá správa najneskôr do jedného mesiaca odo dňa príchodu dieťaťa do prijímajúceho štátu
- b) druhá a všetky nasledujúce sociálne správy pravidelne jeden krát za tri mesiace až do vydania rozhodnutia súdu o osvojení dieťaťa

Za obdobie po právoplatnom rozhodnutí súdu o osvojení dieťaťa, sú sociálne správy zasielané z prijímajúceho štátu do centra pravidelne k 31. decembru príslušného kalendárneho roka v závislosti od veku dieťaťa v nasledovných zmenených lehotách:

- a) každý rok do dovŕšenia 10. roku veku dieťaťa
- b) ďalšia sociálna správa vo veku keď dieťa dovŕši 14. rok života. Súčasťou tejto sociálnej správy je aj aktuálny DVD záznam dieťaťa a jeho adoptívnych rodičov a aktuálna lekárska správa o dieťati
- c) ďalšia správa v roku kedy dieťa dovŕši 16 rokov
- d) posledná sociálna správa pred dosiahnutím plnoletosti dieťaťa

Centrum tak isto iniciovalo zmenu, aby postadopčné správy po doručení do Centra neboli zasielané len určeným Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, ale aj do detských domovov.

Cieľom Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže je rozšírenie spolupráce aj s inými krajinami. Za účelom tohto rozširovania Centrum oslovilo nasledovné štáty:

- Belgicko
- Dánsko
- Nórsko
- Portugalsko
- San Maríno
- Španielsko
- Švajčiarsko
- Nemecko
- Francúzsko

Prebiehajú tiež rokovania s Maltou a Andorrou, s ktorými sa Centrum snaží znovu obnoviť spoluprácu ako aj so Slovinskom.

Všetky tieto zmeny Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže iniciovalo a uskutočňuje preto, aby sa skvalitnila a precizovala realizácia medzištátnych osvojení. Centrum sa chce týmito zmenami priblížiť k deťom a zabezpečiť, aby sa medzištátne osvojenia uskutočňovali v ich najlepšom záujme.

Prehľad zmien uvádzame v tabuľke

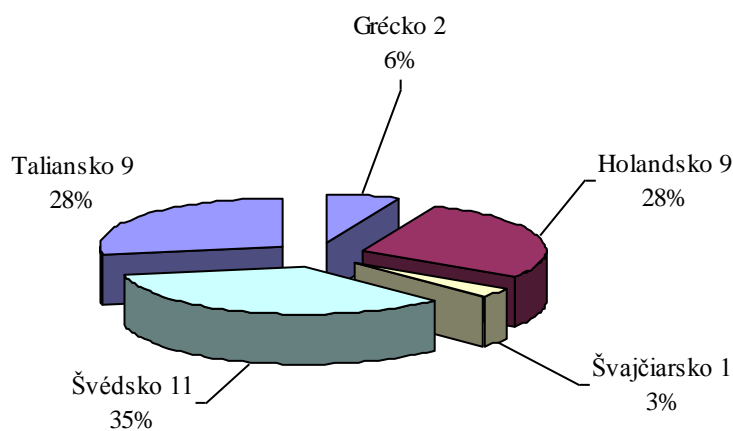
Aktualizácia lekárskej správy	- Správu pripomienkovali aj hlavní odborníci Ministerstva zdravotníctva v špecializačnom odbore detská psychiatria a pediatria
Zlúčenie dvoch tímov do jedného	- V tomto tíme je prítomný aj psychológ, z detského domova, v ktorom sa dieťa nachádza

Všetky deti bude posudzovať a rozhodovať o nich Komisia	-
Zmena periodicity zasielania postadopčných správ po právoplatnom osvojení	a)každý rok do dovŕšenia 10. roku veku dieťaťa; b)ďalšia správa keď dieťa dovŕši 14. rok veku. Súčasťou tejto správy je aj DVD a lekárska správa. c)ďalšia správa v 16. roku d)posledná sociálna správa pred dosiahnutím plnoletosti dieťaťa
Zmena adresátov postadopčných správ	- Postadopčné správy budú zasielané aj do detského domova, aby mal aj detský domov spätnú väzbu o dieťati
Rokovania za účelom rozširovania spolupráce	

Prehľad konaní medzištátnych osvojení v roku 2012

Počet dokumentácií žiadateľov	32
Počet dokumentácií detí	28
Počet detí zverených do redosvojiteľskej starostlivosti v cudzine	12

Dokumentácie žiadateľov zo zmluvných štátov za rok 2012

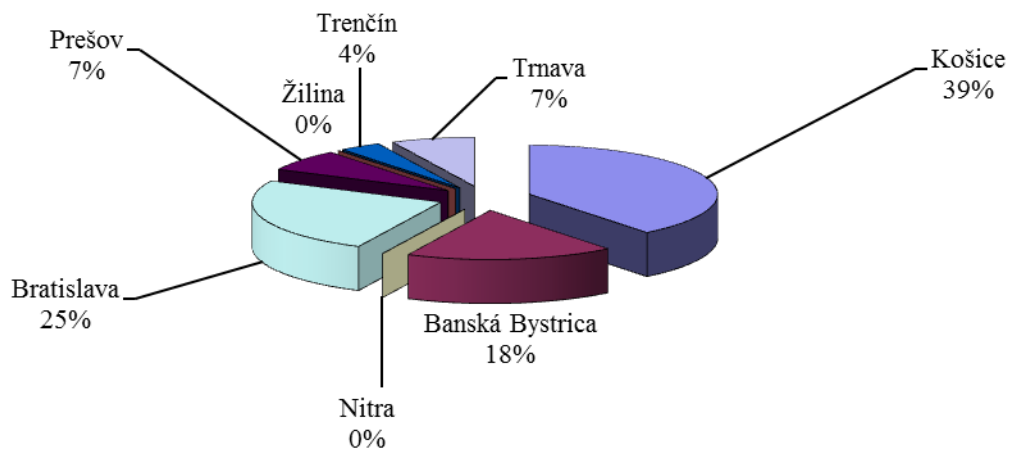

Dokumentácie detí z určených UPSVaR* za rok 2012

Dokumentácia doručená podľa krajov v roku 2012	
Košice	11
Banská Bystrica	5
Nitra	0
Bratislava	7
Prešov	2
Žilina	0
Trenčín	1
Trnava	2
Spolu	28

Grafické zobrazenie tabuľky
percentuálne vyjadrenie doručenej dokumentácie detí z určených UPSVaR

* určený úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

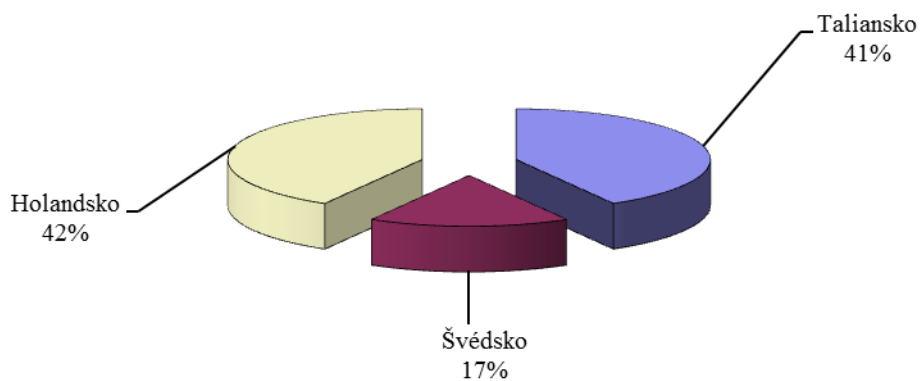
**Deti zverené do predosvojiteľskej starostlivosti (PS) v cudzine za rok 2012
- podľa veku detí**

štát	počet detí zverených do PS*	vek detí zverených do PS							
		do 1 roku		1 - 4		5 - 9		nad 10 rokov	
		M	Ž	M	Ž	M	Ž	M	Ž
Taliansko	5	0	0	3	0	1	1	0	0
Holandsko	5	0	0	5	0	0	0	0	0
Švédsko	2	0	0	2	0	0	0	0	0
Spolu	12	0	0	11	0	1	1	0	0

* PS – predosvojiteľská starostlivosť

Grafické zobrazenie tabuľky

Deti zverené do PS podľa krajín

ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Centrum je naviazané na štátny rozpočet SR prostredníctvom rozpočtu MPSVR SR. Hospodári samostatne, podľa schváleného rozpočtu s prostriedkami, ktoré mu určí zriaďovateľ – MPSVR SR.

Listom č.: 562/2012-I/81 a 365/2011 zo dňa 3.1.2012 Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR v súlade s rozpisom Ministerstva financií SR, vykonaným listom č. MF/030234/2011-441 z 20.12.2011 a uznesením vlády SR č. 651 z 12.10.2011 k návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2012 až 2014, oznámilo záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu pre Centrum na rok 2012.

Rozpočtové prostriedky Centra, upravené rozpočtovými opatreniami MPSVR SR boli pre kalendárny rok 2012, určené takto:

	(v Eur)
I. Príjmy spolu:	0,-
II. A. Výdavky spolu:	351 437,-
z toho:	
A.2. mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme (počet zamest. 18)	204 937,-
A.3. kapitálové výdavky	0,-
Orientačné ukazovatele	
poistné a príspevok do poisťovní	71 624,-
tovary a služby	68 541,-
bežné transfery	6 335,-

V súlade so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR vykonalo v priebehu roku 2012 rozpočtové opatrenia, v právomoci správcu rozpočtovej kapitoly, ktorými boli upravované rozpočtové výdavky Centra. V nadväznosti na opatrenia a pokyny zriaďovateľa pre jednotlivé štvrťroky, Centrum predkladalo pravidelne mesačné, štvrťročné hodnotenia, ako aj analýzy čerpania rozpočtových prostriedkov finančnému odboru MPSVR SR.

Limit kategórie tovarov a služieb bol zvýšený o 3365,- Eur z dôvodu vyšších nákladov, v položke zahraničných služobných ciest a kategória výdavkov v položke bežné transfery boli zvýšené na 6335,-Eur, z dôvodu čerpania odstupného. Rozpočet Centra bol zákonom schválený a upravený na 351 437,- Eur. Skutočné celkové čerpanie rozpočtových výdavkov predstavovalo 349 174,98 Eur, vyjadrené v percentuálnej výške 99,36 %.

V zmysle zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže na svojom webovom sídle zverejňovalo zmluvy, faktúry a objednávky.

V hlavnej kategórii - Bežné výdavky bola skutočne čerpaná výška výdavkov 349 175,98 Eur.

Z toho:

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Celkový objem mzdových prostriedkov bol čerpaný vo výške 204 932,39 Eur.

- poisťné a príspevky zamestnávateľa do poisťovní a NÚP

Položka poisťného a príspevkov zamestnávateľa do poisťovní a NÚP bola čerpaná vo výške 71 073,34 Eur.

- cestovné výdavky

Náhrada celkových cestovných výdavkov na zahraničné a tuzemské služobné cesty boli vo výške 13 414,39 Eur.

K 31.12.2012 bolo uskutočnených šesťnásť zahraničných služobných ciest štátnych zamestnancov Centra, z toho jedna do Holandska, dve do Belgicka, jedna do Švédska, jedna do USA, jedna do ČR, jedna na Cyprus a deväť do Veľkej Británie, pričom úhrada výdavkov bola celkovo vo výške 13 289,75 Eur.

Celkové cestovné náklady na zahraničné služobné cesty do Holandska a Veľkej Británie boli hradené z Centra a ostatné zahraničné služobné cesty boli hradené čiastočne aj z rozpočtu Európskej únie a pozývajúcimi stranami. Výdavky vo výške 124,64 Eur tvorili náhrady cestovného pri tuzemských služobných cestách štátnych zamestnancov Centra.

- energie, voda a komunikácie

Výdavky na elektrickú a tepelnú energiu, poplatky za vodné, stočné a telekomunikácie v celkovom vyjadrení boli vo výške 14 252,71 Eur.

- materiál - celkový finančný objem v tejto výdavkovej položke predstavuje 8 770,32 Eur.

Najvyššími výdavkami v tejto položke boli výdavky za:

- všeobecný materiál (kancelársky papier, tonery..)	5 451,18 Eur
- knihy, odborná literatúra	145,45 Eur
- výpočtová technika (5 ks PC)	1 286,12 Eur
- reprezentačné	686,61 Eur
- licencie 9 ks licencií (Office Small Business Lic/SA OLV D 1Y)	1 155,60 Eur

- rutinná a štandardná údržba - v celkovom vyjadrení boli vo výške 5 308,84 Eur, z toho najvyšší výdavok v tejto položke vo výške 4 787,84 Eur bola najmä údržba softvérového vybavenia Centra.

- služby - celkové výdavky predstavovali čiastku 25 296,15 Eur.

Vyššou výdavkovou položkou v rámci služieb bol výdavok za všeobecné služby vrátane upratovania, služieb spojených s výpožičkou nebytových priestorov od MPSVR SR vo výške 5 056,29 Eur (údržba, čistenie verejných priestranstiev pred budovou MPSVR SR, revízie a kontroly zariadení, údržba a opravy v budove MPSVR SR, poistenie) a úhrada nákladov za špeciálne služby vo výške 2 333,44 Eur, spojené s prenájmom priestorov (ochrana objektov vrátane bezpečnostných služieb, vyplývajúcich zo zmluvy o výpožičke nebytových priestorov). Príspevok na stravovanie štátnych zamestnancov bol vo výške 9 399,36 Eur. Výdavky na vyplatenie dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru tvorili náhradu vo výške 3 228,00 Eur. Povinný prídel do sociálneho fondu bol výške 2 864,50 Eur.

- transfery –plnenie vo výške 6 077,44 Eur, z toho odstupné bolo vo výške 5 343,- Eur a náhrada príjmu pri práceneschopnosti vo výške 764,44 Eur.

Pri vynakladaní s rozpočtovými prostriedkami Centrum postupovalo hospodárne, v súlade so zákonom a rozpočtovými opatreniami zriaďovateľa.

Príjmy rozpočtované Centrum nemá.

PRÍLOHA

Zoznam zmluvných štátov k 31.12.2012

1) Dohovor o vymáhaní výživného v cudzine z 20.júna1956

Argentína, Alžírsko, Austrália, Barbados, Belgicko, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Brazília, Burkina Faso, Cyprus, Čína, Česká republika, Čierna Hora, Dánsko, Estónsko, Ekvádor, Filipíny, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Guatemala, Haiti, Holandsko, Chile, Chorvátsko, Izrael, Írsko, Kapverdy, Kazachstan, Kirgizsko, Kolumbia, Libéria, Luxembursko, Macedónia, Maďarsko, Maroko, Mexiko, Moldavsko, Monako, Niger, Nemecko, Nórsko, Nový Zéland, Pakistan, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Slovinsko, Srbsko, Seychely, Spojené kráľovstvo (Veľká Británia a Severné Írsko), Srí Lanka, Suriname, Stredoafriická republika, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Tunisko, Turecko, Ukrajina, Uruguaj, Vatikán.

2) Dohovor o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti k deťom z 15.apríla 1958

Vo vzťahoch medzi zmluvnými stranami¹ tento dohovor bol nahradený *Dohovorom o uznávaní a výkone rozhodnutí a vyživovacej povinnosti z 2.10.1973*. Preto sú v prehľade uvedené len štáty, vo vzťahu ku ktorým je SR týmto dohovorom naďalej viazaná:

Belgicko, Lichtenštajnsko, Rakúsko

3) Dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti z 2.októbra 1973

Austrália, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Litva, Luxembursko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Slovenská republika, Nemecko, Španielsko, Spojené kráľovstvo (Veľká Británia a Severné Írsko), Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko, Ukrajina.

V roku 2012 pristúpili nasledovné krajiny: **Albánsko, Andorra**.

---

¹ Ide o tieto ďalšie štáty: Česká republika, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Nemecká spolková republika, Nórsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovenská republika, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko

1) Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z 25.októbra 1980

Albánsko, Andorra, Argentína, Arménsko, Austrália, Bahamy, Belgicko, Belize, Bielorusko, Bosna a Hercegovina, Brazília, Bulharsko, Burkina, Cyprus, Česká republika, Čierna Hora, Čína (Macao a Hong Kong), Dánsko, Dominikánska republika, El Salvador, Ekvádor, Estónsko, Fidži, Fínsko, Francúzsko, Gabonská republika, Grécko, Gruzínsko, Guatemala, Holandsko, Honduras, Chile, Chorvátsko, Island, Izrael, Írsko, Juhoafrická republika, Kanada, Kolumbia, Kostarika, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Macedónia, Maďarsko, Malta, Maroko, Maurícius, Mexiko, Moldavsko, Monako, Nemecko, Nikaragua, Nórsko, Nový Zéland, Panama, Paraguaj, Peru, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Ruská Federácia, San Marino, Seychely, Singapur, Slovinsko, Slovenská republika, Spojené kráľovstvo (Veľká Británia a Severné Írsko), Spojené štáty americké, Srbsko, Srí Lanka, Svätý Krištof a Nevis, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Thajsko, Trinidad a Tobago, Turecko, Turkménsko, Ukrajina, Uruguaj, Uzbekistan, Venezuela, Zimbabwe.

V roku 2012 pristúpili nasledovné krajiny: **Guinea, Lesoto.**

2) Európsky dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí týkajúcich sa starostlivosti o deti a o obnove starostlivosti o deti z 20. mája 1980

Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Čierna Hora, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Island, Írsko, Lichtenštajnsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Macedónia, Maďarsko, Malta, Moldavsko, Nemecko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovenská republika, Spojené kráľovstvo (Veľká Británia a Severné Írsko), Srbsko, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Turecko, Ukrajina.

V roku 2012 pristúpili nasledovné krajiny: **Andorra.**

3) Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa z 19.októbra 1996

Albánsko, Arménsko, Austrália, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Dominikánska republika, Ekvádor, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Holandsko, Chorvátsko, Írsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Monako, Maroko, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovenská republika, Ukrajina, Uruguay.

V roku 2012 pristúpili nasledovné krajiny: **Grécko, Malta, Spojené kráľovstvo (Veľká Británia a Severné Írsko).**

1) Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach z 29. mája 1993

Albánsko, Andorra, Arménsko, Austrália, Azerbajdžan, Belgicko, Belize, Bielorusko, Bolívia, Brazília, Bulharsko, Burkina Faso, Burundi, Cyprus, Česká republika, Čile, Čína, Dánsko, Dominikánska republika, Ekvádor, El Salvador, Estónsko, Filipíny, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Gruzínsko, Guinea, Guatemala, Holandsko, India, Írsko, Island, Izrael, Juhoafrická republika, Kambodža, Kanada, Kapverdská republika, Kazachstan, Keňa, Kolumbia, Kostarika, Kuba, Lichtenštajnsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Macedónsko, Madagaskar, Maďarsko, Mali, Malta, Maurícius, Mexiko, Moldavsko, Monako, Mongolsko, Nemecko, Nórsko, Nový Zéland, Panama, Paraguaj, Peru, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Rumunsko, San Marino, Senegal, Seychely, Slovenská republika, Slovinsko, Spojené kráľovstvo (Veľká Británia a Severné Írsko), Spojené štáty americké, Srí Lanka, Španielsko, Švajčiarsko, Švédsko, Taliansko, Thajsko, Togo, Turecko, Uruguaj, Venezuela.

V roku 2012 pristúpili nasledovné krajiny: **Čierna Hora, Fidži, Lesoto, Rwanda, Vietnam.**